

Evanjelium z 10. mája 2020

5. veľkonočná nedeľa - Rok A - Ján 14, 1 - 12

Komentár biblistu Fernanda Armelliniho - Prepis nie je revidovaný autorom

Vtedy Ježiš povedal svojim učeníkom: "Nech sa vaše srdce neznepokojuje. Verte v Boha a verte aj vo mňa. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby nie, či by som vám bol povedal: "Pôjdem a pripravím vám miesto"? Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás so sebou, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A miesto, kam idem, poznáte.

Tomáš mu povedal: "Pane, my nevieme, kam ideš, ako môžeme poznať cestu?" Ježiš mu povedal: "Ja som cesta, pravda a život. Nikto neprichádza k Otcovi inak ako cez mňa. Ak ste poznali mňa, poznáte aj môjho Otca; aj teraz ho poznáte a videli ste ho."

Filip mu povedal: "Pane, ukáž nám Otca a to nám stačí. Ježiš mu odpovedal: "Tak dlho som s tebou a ty ma nepoznáš, Filip? Kto videl mňa, videl Otca. Ako môžete povedať: "Ukáž nám Otca"? Neveríte, že ja som v Otcovi a Otec je vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám od seba, ale Otec, ktorý zostáva vo mne, koná svoje skutky.

Verte vo mňa: ja som v Otcovi a Otec je vo mne. Ak už nič iné, verte tomu podľa samotných diel.

Veru, veru, hovorím vám: Kto verí vo mňa, bude robiť skutky, ktoré ja robím, a bude robiť ešte väčšie skutky, lebo ja idem k Otcovi.

Evanjelista Ján venuje Poslednej večeri najmenej päť kapitol a práve v týchto kapitolách nachádzame závet, ktorý nám Ježiš zanechal; sú to jeho posledné, najsvätejšie slová a dnešný úryvok je súčasťou tohto závetu.

K tomuto textu budeme pristupovať s obavami a budeme sa snažiť pochopiť posolstvo každého slova, ktoré Majster vyslovil.

Sme v hornej izbe, Judáš práve odišiel a Ježiš, ktorý nikdy pred učeníkmi neskrýval, aký bude jeho osud, im teraz jasne hovorí: "Už vás opustím! "

Uplynuli tri roky od chvíle, keď sa k nemu učeníci pripojili na brehu Galilejského jazera a jeho posolstvo ich tak dojalo, že opustili všetko, aby spojili svoj život s jeho.

Teraz, v tú noc v hornej izbe, sú konfrontovaní s týmto dramatickým oznámením... Ježiš sa ich chystá opustiť!

Aká je ich reakcia?

Sú rozrušení, boja sa, sú stratení, uvedomujú si, že ich sny o sláve, ktoré pestovali tri roky, sa teraz rozplývajú.

Skutočnosť je úplne iná, ako by očakávali... čelia zlyhaniu! Počujme, čo im Ježiš hovorí:

"Nech sa vaše srdcia nestrachujú. Verte naďalej v Boha a verte aj vo mňa. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, či by som vám bol povedal: "Pôjdem a pripravím vám miesto"? Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás so sebou, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A miesto, kam idem, poznáte.

Týmto zmäteným a zmäteným učeníkom Ježiš hovorí: "Nech sa vaše srdce neznepokojuje.

Použité sloveso "tarassein" je veľmi silné sloveso, ktoré označuje rozbúrené vlny rozbúreného mora; také sú srdcia učeníkov.

Ježiš sa nečuduje, že sú znepokojení a vystrašení, a hovorí slová, ktoré majú upokojiť, upokojiť, robí to, čo urobil aj Mojžiš pred svojou smrťou, zhromaždil ľud a povedal Izraelitom:

"Nebojte sa, neklesajte na duchu!"

Pán bude kráčať pred vami, bude vás naďalej viesť, ja tam nebudem, ale Boh si použije niekoho, kto vás bude sprevádzať do krajiny slobody.

Nebojte sa, nezúfajte!"

Tieto slová Ježiš hovorí aj svojim učeníkom, ale nie sú adresované len jedenástim, ale sú dôležité aj pre nás!

Aj nami dnes otriasa toľko obáv.

Ježiš nie je tak viditeľne prítomný, ako bol s dvanástimi, ktorí ho sprevádzali tri roky, je vždy prítomný, nie však viditeľne, a tak máme dojem, že sme sami pri uskutočňovaní jeho plánu pre nový svet, a ako Cirkev zažívame nepriateľstvo sveta a často sa zdá, že zlo víťazí; niektorí dokonca tvrdia, že Cirkev upadá a musí sa zmieriť so svojím zánikom.

Dokonca aj mnohí kresťania zachádzajú tak ďaleko, že spochybňujú pravdivosť Ježišových slov o uistení:

"Brány pekla neodolajú moci Božieho kráľovstva".

Sme rozrušení nielen kvôli nepriateľstvu sveta, ale aj kvôli našim krehkostiam, slabostiam, nevere... skrátka, cítime sa neschopní plniť poslanie, ktoré nám zveril Ježiš.

Aj my máme pocit, že sme tak trochu vydaní napospas vlnám rozbúreného mora.

Ježiš berie do úvahy tieto naše obavy, tesne pred odpočinkom, keď povedal učeníkom, že ho jeden z nich vydá, evanjelista poznamenáva, že bol vnútorne znepokojený a na Ježiša aplikuje to isté sloveso, ktoré používa na rozrušenie učeníkov... Ježiš bol tiež hlboko vnútorne znepokojený.

Je dobré cítiť, ako blízko je nám Ježiš, ako veľmi nám rozumie, pretože aj on prežil to, čo my.

Aký liek nám ponúka na upokojenie našich obáv, našej zmätenosti? "Verte v Boha a verte aj vo mňa!"

Veriť evanjeliu na pár okamihov je ľahké, ťažké je stáť pevne, neochabovať, aj keď sa zdá, že dejiny vyvracajú to, čo povedal Majster.

Ježiš hovorí:

"Chcete rozptýliť svoje obavy?"

Spoločnite sa na moje slovo! "

Naše obavy často pramenia z toho, že sa na svetové dejiny pozeráme vlastnými očami, a nie Božím pohľadom; sme zameraní na prítomný okamih a chceli by sme vidieť plné uskutočnenie Božieho kráľovstva okamžite.

Nikdy nebudeme svedkami naplnenia!

Ani Ježiš nebol svedkom naplnenia Božieho kráľovstva.

Ak si uvedomíme svoju malosť, ak sa zmierime so svojou obmedzenosťou, ak jej naplnenie prenecháme Pánovi, získame pokoj, spoľahneme sa na Slovo, v ktorom veríme, Slovo, ktoré nám dáva istotu, že žiadna kvapka lásky sa nikdy nestratí.

Ježiš pokračuje:

"V dome môjho Otca je mnoho príbytkov, idem a pripravím vám miesto." Čo tieto slová znamenajú?

Pýtajme sa, čo je dom jeho Otca.

Nemyslíme na nebo... Ježiš hovorí o niečom inom. Dom môjho Otca nazval chrámom.

"Chrást," povedal, "bude zničený a Boh postaví iný chrám", nie z hmotných kameňov.

On bol chrámom, z ktorého vystupovali k Otcovi v nebi obety, ktoré sa mu páčili, skutky lásky, darovanie seba samého z lásky... to je zápalná obeta, kadidlo, ktoré sa páči Pánovi.

Ježiš je chrámom, domom svojho Otca, a my sme povolani byť živými kameňmi spojenými s ním, základným kameňom, živými kameňmi tohto chrámu.

V tomto dome Jeho Otca, do ktorého patríme aj my, je veľa príbytkov, pre každého brata je jeden, nikto nie je vylúčený, pre každého je miesto a každý má svoju úlohu, ktorú

Každý z nás dostal od Boha dary, ktoré musí dať do služby života svojho brata.

Toto je miesto, ktoré má každý v tomto chráme, ktorým je Kristus.

"Keď som odišiel a pripravil vám miesto, opäť prichádzam, aby ste aj vy boli tam, kde som ja."

Čo tým myslíte?

Ktoré miesto nás pripraví?

Nech je tam miesto, očíslované miesto v nebi. Išiel dopredu, aby pre nás všetkých pripravil miesto.

Kam išiel?

Išiel darovať život!

Toto je miesto, miesto, kde On čaká na všetkých, ktorí v Neho veria, lebo On hovorí, že prichádza... On ide najprv dať život, potom prichádza, nie na konci sveta, prichádza dnes, aby si vzal aj nás, aby sme boli vedľa Neho a aby sme ako On a s Ním dali svoj život z lásky k bratovi.

Chcel by som tiež povedať narážku, že keď sa necháme uviesť do tejto účasti na láske s Ním, môžeme skutočne sláviť autentickú Eucharistiu, pretože Eucharistia je vyslovením áno manželskej ponuke na spojenie života, ktorú nám Ježiš predkladá.

Prijatím tohto chleba robíme gesto asimilácie Ježiša s celým jeho príbehom lásky a zjednocujeme svoj život s jeho životom.

Teraz Ježiš hovorí o ceste a o tom, aká je cesta, ktorá vedie tam, kde je On, pretože nás chce mať po svojom boku.

Počujeme Tommasovu reakciu:

Tomáš mu povedal: "Pane, my nevieme, kam ideš, ako môžeme poznať cestu?" Ježiš mu povedal: "Ja som cesta, pravda a život. Nikto neprichádza k Otcovi inak ako cezo mňa. Ak ste poznali mňa, poznáte aj môjho Otca; aj teraz ho poznáte a videli ste ho."

Tomáš sa v Evanjeliu podľa Jána objavuje trikrát a my si ho obľúbime, pretože vyzerá ako my, uvažuje ako my.

Keď sa spomína v evanjeliu, takmer vždy sa dodáva, že sa volal Didymus (dvojča - dvojča nášho).

Keď Ježiš povie: "Ty poznáš cestu!", Tomáš okamžite zareaguje a povie:

"Nevieme, kam idete, ako môžeme poznať cestu?"

Ježišova odpoveď je daná Tomášovi a všetkým Tomášovým dvojčatám a je veľmi dôležitá, pretože si musíme v mysli upevniť, čo je cesta k životu.

Ježiš mu hovorí:

"Ja som cesta, pravda a život!"

Učeníkom to muselo znieť veľmi zvláštne, pretože v katechéze sa naučili, že cestou k životu je dodržiavanie desiatich slov alebo desiatich prikázaní, nie viac!

Prikázania sú dobré, ale ak chce človek dosiahnuť plnosť života, cesta je iná, a tou je osoba samotného Ježiša.

Ak sa človek vydá po iných cestách, aj keď vedú k zdanlivému úspechu, dokonca k získaniu celého sveta, sú to cesty smrti.

V Antiochii sa kresťania, skôr než sa začali nazývať kresťanmi, nazývali "tí z cesty", pretože nasledovali cestu, ktorou je Ježiš.

Tomáš vie, kam Ježiš ide!

Chystá sa zomrieť, ale dar života považuje za koniec všetkého, za konečné zlyhanie; keď Ježiš hovorí učeníkom, ktorí sa boja, aby išli do Judey:

"Pod'me do Betánie, kde Lazár spí," hovoria učeníci:

"Nechod' tam, lebo ťa chcú zabiť!" A

Thomas hovorí:

"Pod'me a zomrime spolu s ním"

Tomáš, ktorý ešte nevidel Veľkú noc, vidí, že Ježiš ide na smrť, je to pre neho konečný osud.

Ešte nepochopil, že cesta k životu vedie cez tento dar života z lásky.

V Tomášovi sa odráža naša nevera.

My, podobne ako on, často vnímame smrť ako konečný horizont, a preto sa bojíme darovať život; vždy máme inštinkt, ktorý hovorí: "Užívaj si, lebo potom sa to skončí!"

Tak to hovorili starí ľudia, keď navrhovali "*Carpe diem*", alebo to, čo bolo na podlahách pohanských palácov, "*Memento mori*", čo znamená "*pamätaj, že musíš zomrieť*", takže si užívaj prítomný okamih.

Pokušenie ísť touto cestou v nás vždy existuje, a tak keď vidíme svoj konečný osud, smrť, bojíme sa ísť cestou, ktorú navrhuje Ježiš, cestou darovania svojho života, aby sme dosiahli plnosť života.

Potom "Ja som Pravda"!

Pravda nie je pojem, je to Jeho osoba, je to On, ktorý stelesňuje pravého Boha a pravého človeka, Boha, ktorý sa nepodobá na prísneho, nedotknuteľného, ospravedlňujúceho Boha, ktorého mnohí stále považujú za

mysli, uctievať ho, lebo im to vyhovuje, uvažuje ako oni; tento Boh nie je pravda, je lož, treba ho vymazať, a tak človek, ktorý sa nepodobá Ježišovi, nie je pravý človek, je to nedokončený človek, lebo dokonale pravý človek je On, je to ten, kto miluje, nič nešetí, všetko dáva za život svojho brata!

To je ten úspešný muž, však!

A potom život... život je láska, je to ten pud, ktorý pochádza z Ducha, z božského života, ktorý vás vedie k tomu, aby ste sa neštítali ničoho, keď môžete niekoho urobiť šťastným, aj keď je to váš nepriateľ.

Toto slávnostné potvrdenie Ježiša znie našej dnešnej pluralistickej spoločnosti, ktorá nerozumie tomuto sebaaprezentovaniu Ježiša ako jedinej cesty k spásu, zvláštne.

Neexistuje žiadne opovrhnutie pre iné návrhy života, to neznamená, že nie sú krásne veci v iných náboženstvách, mimoriadne skutky lásky, ktoré vykonávajú tí, ktorí patria k budhizmu, islamu. Nikto to nepopiera, ale ak hľadáme plnosť svetla o Bohu a človeku, toto svetlo nájdeme len v Ježišovi z Nazareta.

Ježiš teraz hovorí:

"Ak ste poznali mňa, poznáte aj môjho Otca; a už teraz ho poznáte a videli ste ho."

Tento Ježišov záhadný výrok vyvoláva Filipovu prosbu: Počúvajte:

Filip mu povedal: "Pane, ukáž nám Otca a to nám stačí. Ježiš mu odpovedal: "Tak dlho som s tebou a ty ma nepoznáš, Filip? Kto videl mňa, videl Otca. Ako môžete povedať: "Ukáž nám Otca"?"

Neveríte, že ja som v Otcovi a Otec je vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám od seba, ale Otec, ktorý zostáva vo mne, koná svoje skutky. Verte mi: ja som v Otcovi a Otec je vo mne. Ak už nič iné, verte tomu podľa samotných diel.

Veru, veru, hovorím vám: Kto verí vo mňa, bude robiť skutky, ktoré ja robím, a bude robiť ešte väčšie skutky, lebo ja idem k Otcovi.

Filip sa pýta Ježiša, či môže vidieť Otca.

Je to hlboká túžba ľudského srdca... vidieť Boha.

Túto potrebu vidieť Pána nachádzame v žalmoch:

"O tebe moje srdce povedalo: 'Hľadaj jeho tvár'; tvoju tvár, Pane, hľadám."

Je to Žalm 27 alebo

Žalm 42:

"Ako laň túži po prúdoch vody, tak moja duša túži po tebe, Bože...."

...Kedy prídem a uvidím Božiu tvár?"

Táto túžba, ktorá sa skrýva hlboko v ľudskom srdci, vyvolala Filipovu žiadosť: "Ukáž nám Otca!"

Jeho túžba sa zhoduje s túžbou Mojžiša, ktorý žiadal Boha: *"Ukáž mi svoju slávu!"*

Sme stvorení dobre, sme stvorení pre nekonečno; Qoelet v tretej kapitole, tento múdry muž, hovorí: *"Boh vložil nekonečno do ľudských srdc."*

Ak si to neuvedomíme, ak si neuvedomíme svoju potrebu Boha, budeme na túto potrebu reagovať snahou naplniť sa pôžitkami, úspechmi, dobrami, uspokojením, ktoré nám nikdy nebudú stačiť.

Pravdepodobne budeme zo svojej nespokojnosti obviňovať niečo, čo nám chýba, alebo niekoho iného.

Je to ilúzia, od ktorej sa musíme oslobodiť, je to potreba Boha, ktorú máme hlboko v srdci... vidieť Božiu tvár!

Tu je Filipova otázka: "Ukáž nám Otca a to stačí!". Tomáš nepoznal cestu a mal ju priamo pred sebou!

Filip nevidí Otca a má ho pred očami; je to Ježiš Nazaretský, tvár Otca, ktorý sa mu zjavil, v skutočnosti mu Ježiš hovorí:

"Už tak dlho som s tebou a ty si to ešte nepochopil, Filip! Kto videl mňa, videl Otca." Ježiš, Boží syn, sa stal človekom, prišiel na svet a skrížil nám cestu, je

prešiel našimi mestami práve preto, aby ukázal Božiu tvár, tú tvár, ktorá bola znetvorená; ľudia na ňu nasadili nekonečné množstvo masiek, ktoré treba odstrániť.

"Kto videl mňa, videl Otca!"

Tieto slová sú stelesnením kresťanského zjavenia.

Ježiš pokračuje:

"Otec sa vo mne zjavuje, prebýva vo mne a skrze mňa koná svoje skutky."

Pokračujte vo viere!

Ak neveríte, verte aspoň kvôli skutkom!"

O akých skutkoch hovorí Ježiš?

Myslím, že stále inštinktívne myslíme na zázraky, ktoré robí a ktoré dokazujú pravdivosť jeho tvrdení.

Toto nie sú skutky, o ktorých hovorí Ježiš. Je to,

akoby Ježiš hovoril svojim učeníkom:

"Držite v rukách Písmo, ktoré postupne, postupne odhaľuje túto Božiu tvár, ktorú máte teraz v plnosti pred očami.

Spomeňte si na túto Božiu tvár, ktorá sa začala prejavovať v Písme, a uvedomíte si, že teraz prišlo plné svetlo v kontinuite s týmto svetlom, ktoré už začalo svietiť v Starom zákone". Boh je

Otcom života.

Otcovým dielom bola vždy láska a dar života; či nie je Otcom chudobných, ochrancom sirôt, vdov, ochrancom bezmocných cudzincov?

Nie je to Boh, ktorý odmieta pokrytecké uctievanie chrámu a namiesto toho chce spravodlivosť, delenie sa o chlieb s hladnými, o odev s nahými?

Či nie je Boh ten, kto nemá ľuďom za zlé ich chyby, ale ich vyslobodzuje z ich hriechov?

Boh nevidí hriech človeka, ale vidí dobro vo svojich deťoch, a keď je niečo, čo ubližuje jeho deťom, očistí to.

Kniha múdrosti, kapitola 11, krásna...

Boh zatvára oči pred hriechmi ľudí a čaká, kým nájdu správnu cestu. Nevrhá sa na nich, ale chce ich oslobodiť... a zatvára oči!

Krásny obrázok!

Alebo *kniha Sirachovcova* hovorí, že *Boh topí naše hriechy, ako slnko topí mráz svojím teplom;* alebo nádherný *Žalm 103*, keď hovorí:

"Pán odvracia naše hriechy od nás tak ďaleko, ako je východ od západu"; alebo

Micheáš:

Boh, ktorý hádže naše hriechy do mora.

My, ktorí sa toľko zaoberáme svojimi slabosťami, ktoré nás desia, ponížujú... Boh vidí krásne, ktoré je v nás, a to už v Starom zákone! A toto svetlo na tvári Boha, krásneho, dobrého, ktorý len miluje, ktorý je len dobrý, žiari v plnosti na Ježišovej tvári.

Aj *Jeremiáš* v 31. kapitole hovorí, že *Boh si už na hriech nespomenie.*

Hľa, Boh, ktorý zabúda, si pamätá všetko okrem našich hriechov.

Či to nie je svetlo Starého zákona, ktoré potom pripravuje nádherné svetlo Ježišových skutkov, ktoré sú v úplnom súlade so skutkami Otca, keď Ježiš hovorí:

"Verte tomu aspoň pre skutky, ktoré konám a ktoré vidíte, že sú skutkami Otca, ktorý je na nebesiach."

"Kto verí vo mňa, bude robiť tie isté skutky ako ja a bude robiť väčšie skutky, lebo ja idem k Otcovi."

Tieto Otcove skutky, ktoré sa prejavili na Ježišovi, sa ním neskončili, naopak - Ježiš hovorí: "Vy budete robiť väčšie skutky, ako som robil ja".

Ježiš žil vo veľmi obmedzenom čase, na veľmi malom mieste, Palestína je rovnako veľká ako naša Kalábria

Skončil sa tento prejav Otcových skutkov jeho životom? Tu je veľké posolstvo:

Nie, ešte nie je koniec!

Otec teraz pokračuje v zjavovaní svojich skutkov, tak ako ich zjavil vo mne, teraz ich zjavuje prostredníctvom teba... nie zázraky!

Skutky, ktoré nájdeš, ktoré Otec vždy konal, sú tie, ktoré som ja sám konal po celý svoj život!

Keď otvoríme závet, hneď hľadáme to, čo nám bolo odkázané, Ježiš nám odkázal svojho vlastného Ducha, toho Ducha, ktorý nás vedie k tomu, aby sme sa správali ako Otec, a tak prejavovali jeho vlastné skutky.

Lepší odkaz si nemôžeme priať!